

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventuræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De septuplici consideratione, quæ accendit ad gratiarum actionem. Cap.
LXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

De gratiarum actione.

CAP. LXII.

SUNT adhuc duæ species orationis, scilicet gratiarum actio & vox laudis, largè sumpto nomine orationis, secundùm quod oratio dicitur pia mentis in Deum intètio. Gratiarum actio, est omnia bona à Deo data * sentire, & pro his eum laudare corde, voce, & opere. Gratias agimus, cum bona quæ accepimus, gratiæ Dei, non nostris meritis ascribimus. Laudare Deum; est Deum laudabilem intelligere, & eius magnificètiã cum exultatione & admiratione extollere, vel pro eo quod in seipso est, vel pro his quæ facit. Gratias Deo agimus, cum de bono quod nobis ab ipso profluit, eius bonitatem commendamus. Ad gratiarum actionem pertinet, beneficia quæ accepimus, diligenter recolere, subtiliter intelligere, fideliter confiteri, studiosè seruare, benefactorem diligere, & eius offensam cauere, & gratiam acceptam non otiosè negligere, sicut ille piger seruus, qui abscondit pecuniam domini sui: sed ad id ad quod datur eam exercere, & inde non inolescere vel extolli. Ad gratiarum actionem accendit septuplex consideratio: triplex circa ipsum beneficiũ, duplex circa benefactorem, & duplex circa eum cui præstatur beneficium.

De septuplici consideratione, qua accendit ad gratiarum actionem.

CAP. LXIII.

BENEFICIUM commèdatur, si est nobile & pretiosum in se, si est vtile accipienti, si est multiplex & sæpius iteratum. In benefactore

Gratiarum actio quidam
* al. sentire.

Mat. 25, 18

Deus benefactor,
& eius
grandis affectus
considerans

factore duo consideranda sunt: Nempe si sit magna dignitatis: & si magno affectu dat beneficium. In illo cui praestatur beneficium, duo similiter consideranda sunt: si vilis est & contemptibilis, si indignus & immeritus: qui non meruit sed demeruit, vt tale beneficium reciperet à tali. Hæc omnia in diuinis beneficiis excellentissimè reperimus. Ipse dator est summus omnium & immensa dignitatis, à quo magnum est si dignetur etiã cogitare de nobis. Tanto etiam affectu & beneuolentia dat beneficia sua homini, quod si etiam modica daret, grater essent recipienda: charitas enim eius supereminet omni scientiã, ita quod à nullo sensu potest aestimari. Ipsa beneficia eius, quibus in nobis operatur salutem, tam pretiosa sunt, quod nullo pretio sunt condigna. Quid enim potest condignum gratiæ Spiritus sancti excogitari, quam dat fidelibus suis? vel corpori Christi & sanguini & gloriæ cælesti, præter alia absque aestimatione & numero, quæ ab eo percepimus? Quanta utilitas nobis ex his donis proueniat p̄set qui valet: vt iustificatio à peccato, gratia sanctitatis, adoptio filiorum Dei, consolatio interna, defensio à periculis, consortium Angelorum, & beatitudo corporis & animæ ex visionis Dei fruitione. Istæ & aliæ sunt utilitates beneficiorum Dei. In his omnis felicitas consistit. Quam sæpe nobis ista conferat attēde. Quoties enim perdimus per peccatum gratiam, toties reddit nobis offerendo, si volumus recipere. Item quoties abutimur donis eius, vel negligentes sumus in eius seruitio, vel ingrati, vel elati de donis eius, toties meremur ea amittere, siue sint spiritualia siue temporalia, vel corporalia: & quoties non auferunt cum demeremur, toties dat. Quibus autem tanta beneficia præstet tantus Dominus,

in

Beneficia
Dei stu-
dio: è con-
sideranda.

Quanta
quibus
Deus præ-
stet.

in promptu patet. Quid enim sumus nisi pul-
 uis & cinis, miseri & inopes, repleti multis mi-
 seriis, expositi omnibus periculis, & penè ni-
 hil à nobis nisi labi continè: & tamen cum
 ista vilitate & miseria Deo omnipotenti re-
 belles sumus, & pro dilectione & beneficiis
 reddimus ei contumelias & contemptum, in-
 obedientes, negligētes, ingrati & elati. Quan-
 ta est ergo pietas Dei, illis tanto affectu & stu-
 dio sic benefacere, qui beneficia eius nec ag-
 noscere, nec conseruare, nec regratiando dig-
 nè recipere student? Benefacere merenti, iu-
 stum est. Benefacere nihil merenti, sed tamen
 humiliter petenti, pium est. Benefacere nec
 promerenti nec desideranti, magis est pium.
 Piissimum autem & nō nisi diuini cordis est,
 benefacere contemnti & aduersanti; & hoc
 vili & seruo proprio, & figmento suo. Grati-
 arum actio meretur bona accepta conseruari &
 augeri, & ad maiorem profectum conuerti, &
 maiorem fructum inde prouenire. Verbi gra-
 tia: Qui dono sapientiæ gratus fuerit, quod ac-
 ceptum cōseruatur in eo ne perdat, augetur vt
 plus & pl^{us} sapiat, & vt maior utilitas inde pro-
 ueniat, tam in proprio merito, quàm in alio-
 rum ædificatione. Econtrà ingratitude mere-
 tur amittere quæ habet, nec alia accipere, &
 quæ retinet infructuosè tenere, & fraudari
 præmio, & maius supplicium mereri pro neg-
 ligentia & contemptu. Cui enim plus dona-
 tum est, plus repetetur ab eo. Ex semetipso
 potest quisque perpendere, quàm detestabile
 sit vitium ingratitude: cum hoc omnes odio
 habere soleant in aliis quibus benefecerunt, si
 nullas vel paruas ab eis inde gratias acceperint
 vel amorem. Et ideo non indignationis est,
 sed clementiæ in Deo, quandoque negare pe-
 tita ingratis: ne fortè grauioris culpæ reatum

Luc. 12. 48

Y

in-

338 S. BONAVENTURAE
incurrant, si pluribus beneficiis acceptis, plus
siant ingrati.

De laudatione Dei.

CAP. LXIII.

• et admi-
rabile.

LAUDATIO Dei dignissimus est affe-
ctus: & nascitur ex consideratione diuinæ
bonitatis, & ex admiratione profunditatis
sapientiæ Dei, & ex stupore altitudinis diuinæ
potentiæ, & immensitate maiestatis; quæ de
ipso vel per catholicam doctrinam fidei intel-
ligimus; vel per operum eius vestigia colligi-
mus; vel per illuminationem inspirationis in-
ternæ puro mentis intuitu contemplamur.
Omnia quæ de Deo cogitari vel dici secun-
dum veritatem possunt vel sentiri, non nisi
laus ipsius sunt: eo quod nihil in Deo sit, nisi
summe laudabile & * amabile & veneran-
dum: & quanto perfectius cognoscitur, tan-
to veriùs laudatur, & ardentius amatur. Di-
uinæ laudis amplissima est materia: quia
tam ipse Deus, quàm omnia opera eius do-
cent eum super omnia laudabilem esse. Lau-
dare Deum, est eum laudabilem cognoscere &
ostendere. Vnde Sancti, omnes creaturas non
solum rationales, sed irracionales & insensibi-
les, ad Dei laudem inuitant, quia omnia opera
eius ostendunt eum laudabilem in se, & in
omnibus agnoscitur laudabilis eius virtutis
potentiæ; & prouida sapientiæ, & clemens mi-
sericordiæ, benigna patientiæ, & tolerantia;
iusta meritorum retributio, larga remunera-
tio, & incomprehensibilis super omnia eius
dignitatis exaltatio.